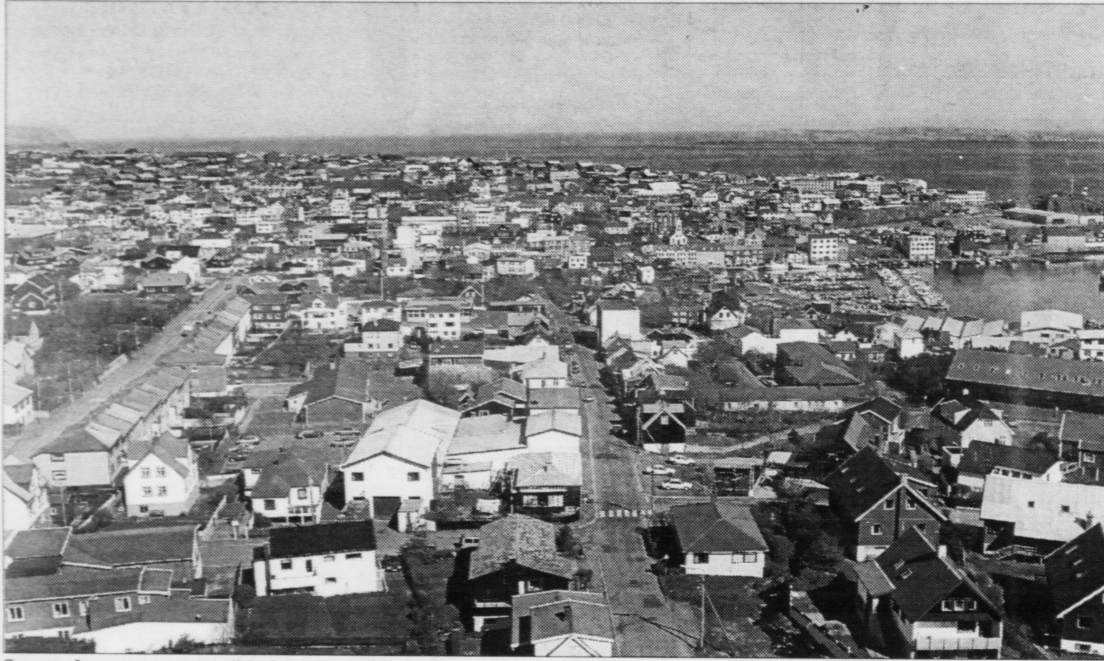

Sjónarmið

»Býarbólkurin« longu býtt Føroyakortið sínámillum

Smærri kommunurnar eru ikki fegnar um, at kommunur við býarheitið hava sligið seg saman *savnsmynd*

– Vit mótmæla nú harðliga at nakrar kommunur sláa seg saman undir einum felagsheiti, sum »Kommunur við býarheiti« og tykjast arbeiða miðvíst soleiðis, at ikki bert ein byrjandi maktgirnd hómast, men tykist brotin út í ljósan loga, siga borgarstjórnarnir í seks av teimum »smærru« kommunum, sum rópa varsko til Kommunufelagið og allar politikarar innan- eins og uttan fyri »býarfelag, løgting og landsstýri

Umboð fyri omanfyrinevdu kommunur vórðu á fundi tann 16. februar 1998 einmælt samdar um:

»at rópa varsko« til kommunufelagið, allar kommunalpolitikkarar innan- eins og uttanfyri »býarfelag, løgting og landsstýrið.

Tá tað tykist okkum, sum kommunufelagið ger alt ov lítið við støðuna, nú ein »býarbólkur« avgreiðir stórmál sum kommunusamanlegging, kommunuskuld, ja, beinleiðis longu hevur býtt Føroyakortið sínámillum, vilja vit heita á kommunufelagið nú beinanvegin at fara til verka og steðga »býarbólknum« í sínum sjálvdrátti.

Hóast vit øll vita, at hetta við kommunusamanlegging er eitt sera eyms evni, hava kommunurnar roynt, helst ov nógv - at givið frið »meðan tingið situr«, - ímeðan tann av landsstýrinum setta kommununevnd arbeiðir.

Vit mótmæla nú harðliga tí, ið gongur fyri seg, s.s., at nakrar kommunur sláa seg saman undir einum fel-

agsheiti, sum »Kommunur við býarheiti« og tykjast arbeiða miðvíst soleiðis, at ikki bert ein byrjandi maktgirnd hómast, men tykist brotin út í ljósan loga. Býarheitið ella ikki, hópin av kommunum liggja so tætt uppá hesum í fólkatali, at hesar sjálvandi ikki kunnu finna seg í tí, ið fer fram innan eins og uttan hesi leiktjöld. T.d. kundu 2 kommunur lættliga umboða størri fólkatal enn hesar. Tær kommunur, ið eru innan Føroya Kommunufelag og enná hava fingið størri ávirkan innan henda felagskap, men um somu tíð nýta orku sína uttanfyri høvdu skjótt verið »ekskluderaðar«, - um talan var um t.d. eitt fakfelag.

Hesin býarbólkur, ið bæði er umboðaður av kommunum innan sum uttan Føroya Kommunufelag, hevur fundast og tykist alt meiri longu hava býtt »grindina« = Føroya Kortið = Føroya Fólk - sínámillum. Hesar fáu kommunur tykjast bert kunna »samstarva« í løtuni, tí tær á henda hátt fáa ansað eftir hvørji aðrari, - so hinar ikki fáa stórra »grindapart-

in«. Tær skjóta nú upp, at tær »hjálpa« teim mest skuldnarbundnu kommunum við at lata teirra part í kreppulánsgrunninum fara til hetta endamáli. Hetta skal enná gerast beinanvegin og verða skrublað ígjøgnum innan 14 dagar - ja, verða leyst og liðugt til, at Tórshavnar býráð kundi samtykkja »at lata« sín part úr veðhaldsgrunninum longu nú á býráðsfundinum hósdegis tann 19. í h.m.! Hesin veðhaldsgrunnur, ið allar kommunurnar og landsstýrið hava bundið seg til í avtalu við allar lánkreditórar, skal hava 100 mió. kr. tókar í veðhaldsgrunninum í kommunudini, embætismaður umboðandi størstu kommunu í landinum - saman við formanni í býarfelagnum, býtur veðhaldsgrunnin út, býtur Føroya kortið og leggur á, at hetta skal verða liðugt innan 1. býráðsfund í Havn tann

19. februar 1998!!!!

Sjálvandi liggja treytir við tilkum »beinasemi« um »hjálpin« - nevnd omanfyri. Til tess at undirstrika álvaran í hesi støðuni fyri kommunum uttanfyri »býarbólknum«, skulu vit her bert taka tvinnar fram:

1. samanlegging beinanvegin og treytaleyst - les: undirleggjast teimum í »býarbólknum«

2. alt tos um útjavning skal hereftir bannlýsast

Ikki er frítt, at mett verður, at tær fáa ávísan stuðul lúr landsstýrinum til hetta ódámiga arbeiði. (»Målet helliger midlet«).

Vit spyrja nú, hvør hevur givið hesum fáu kommunum rætt til at fara soleiðis fram, sum alt meiri kemur til sjóndar og bert partvist er roynt at avdúka her? »Vi alene vide, hvad er til folkets bedste«. Hesi ordini frá danska einaræðinum, vórðu tey, ið fekk fólk har at taka við og endaði hetta seinri við sjálvari grundlögnini.

Onki er so ringt, at tað

ikki er gott fyri okkurt: eitt av tí mest grundleggjandi, ið flestu av »hinum« kommununum kring landið óttast mest fyri við samanleggingum, er júst maktgirndin hjá teimum »størstu« - og her sæst nú sjón fyri søgn.

Innan kommunufelagið er farið undir at umrøða, hvat skal henda við kommunuskuldini, tá skuldaravtalan gongur út **pr. 1. des. 2000**. Hetta arbeiði varð byrjað fyri seinasta árslok og gongd sett á beint eftir árslok. Hetta varð hildið gleðiligt, at felagið legði út í so góðari tíð, ásannandi, at málið hevur nógvar síðir og alt ov nógv verður blandað uppí, men til tess at kommunurnar kundu nýta tíðina at finna hvønn annan og livilágstu loysnina.

Undirritaðu kommunur loyva sær at heita á kommunurnar í »býarbólknum«, allar hinar kommunurnar í landinum, løgting og landsstýrið um nú at sinna seg og víðgera hesar átrókandi trupulleikar meiri í felag og við virðing fyri hvørjum øðrum og ikki við hótan-

um, men við meiri skili, og í einum størri felagsanda finna loysnir á trupulleikum. Somuleiðis at ásanna, at heldur ikki við at skapa broytingar við t.d. samanleggingum o.m.ø. bert tí eithvørt má gerast - uttan mun til um hetta bótir og gevur trúgv uppá eina betri framtíð ella ikki. Øll treingja helst til at verða ámint um, at »grindin«, ið her verður umrødd, eru menniskju, ja, alt Føroya Fólk, ið nú búgva og helst skulu koma at búgva, trívast og mennast saman í og kring landið alt.

Vit loyva okkum at minna m.a. »býarbólkinn«, løgting og landsstýrið á, at nógvalandi lániskuldaravtalan við veðhaldsgrunnin uppá tær 100 mió.kr. ikki gongur út nú, hvørki í hesi vikuni ella í summar, men 1. des. 2000 - ella hvussu??

Hetta, ið býarbólkurin her hevst at, kann ikki bert verða ørkymlandi fyri okkum, men man somuleiðis vera tað hjá lánikreditorum okkara. Løgið, at tað skal tæna nøkrum góðum endamáli í kanningini um nýggjar lánavtalar.

Til tess, at nakað av vanligum arbeiðsfriði kann loyvast kommunum, ið enn royna at virka í Føroyum - eisini uttanfyri »býarbólkinn« og til tess at vísa á alternativar møguleikar til »hjálpin« frá hesum - uttan at tað altíð skal gerast neyðugt at samantvinna eitt kommunalt sjálvræði við skuldarbyrðuna hjá ávísam kommunum og blanda samanlegging og a.m. uppí, vilja vit framhaldandi stuðla Føroya Kommunufelag við at finna eina loysn uppá kommunuskuldina í góðari tíð innan nógvalandi lánavtala gongur út.

Viðv. strembanini hjá »býarbólknum« um samanlegging verður somuleiðis heitt á kommunufelagið um at staðfesta støðu limanna til, at øll samanlegging veruliga bert skal fara fram sjálvboðin - eins og somuleiðis landsstýrið beinleiðis áseti í kommissorium til kommununevndina. Altso, - øll beinleiðis og óbeinleiðis tvugin samanlegging verður nú slept.

Á fundi í Gøtu, tann 16.02.1998.

Bygdaráðsformenn/
næstformenn fyri:
Sjóvar kommunu,
Skála kommunu,
Oyndarfjarðar kommunu,
Nes kommunu,
Leirvíkar kommunu
og Gøtu kommunu.